

การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ
The Development of Basic Jakhe Training Course
for Students in Traditional Thai Music Club
in Kanchanaphisek Wittayalai Chaiyaphum School

รัชพล ยั่งยืนทรัพย์ / Ratchapon Yangyingsab¹
สุพัตรา วิไลลักษณ์ / Supatra Vilailuck¹

Received: Feb. 1, 2022 Revised: May 17, 2022 Accepted: Jun. 27, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ และ 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ จำนวน 5 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย

¹สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹Thai Music Education Program, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชัยภูมิ แบบประเมินการปฏิบัติจะเข้า แบบประเมินแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ทดสอบสมมุติฐานสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้า ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ประกอบด้วยแบบฝึก 5 แบบฝึก แบบประเมินการปฏิบัติ แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน มีผลการประเมินค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสอดคล้อง ของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ พบว่า ทุกรายการมีความสอดคล้องกัน 2) ประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ (E_1, E_2) ของหลักสูตรฝึกอบรม การบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก วิทยาลัย ชัยภูมิ เท่ากับ 74.6/87.4 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หลักสูตร ฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียน กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ พบว่าคะแนนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สถิติที่ที่ระดับ .05 ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 71 คะแนน และหลังเรียนมี คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 87.4 คะแนน

คำสำคัญ : การฝึกอบรม การบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีไทย

Abstract

The objectives of this research are 1) To develop a basic Jakhe training course for students in the traditional Thai music club in Kanchanaphisek Wittayalai Chaiyaphum School, 2) To study the effectiveness of the developed basic Jakhe training course, and 3) To study the learning achievement after the implementation of the basic Jakhe training course. The samples in this research were five students in the traditional Thai music club in Kanchanapisek Wittayalai Chaiyaphum School selected by purposive sampling.

The research tools consisted of the basic Jakhe training course for students in the traditional Thai music club in Kanchanaphisek Wittayalai Chaiyaphum School, the Jakhe performance assessment form, a pretest, and a posttest. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

It is found that 1) the development of the basic Jakhe training course for students in traditional Thai music club in Kanchanaphisek Wittayalai Chaiyaphum School consists of 5 exercises including a performance assessment form, the pre- and post-tests, an average result, a standard deviation, and a level of consistency of the basic Jakhe training course-all of which are found to be consistent. 2) The efficiency of the process and the results (E_1, E_2) of the basic Jakhe training course for students in the traditional Thai music club in Kanchanaphisek Wittayalai Chaiyaphum School is 74.6/87.4. 3) The learning achievement after implementing the basic Jakhe training course for students in the traditional Thai music club in Kanchanaphisek Wittayalai Chaiyaphum School is significantly different at .05 of which average pre-test score is 71 and that of the post-test score is 87.4.

Keywords : Training Course, Basic Jakhe Playing, Traditional Thai music Club

บทนำ

“หลักสูตร” เป็นหัวใจสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกๆระดับนับตั้งแต่ การศึกษาระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงการจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่น เนื่องจากหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ สังคมและนโยบายของรัฐในการพัฒนาประเทศในด้านอื่น หลักสูตรการศึกษาที่ดี ต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิต สังคม และการเปลี่ยนแปลง

ของโลกจึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานได้ (ธนภัทร จันทรเจริญ, 2561, น.39)

การพัฒนาหลักสูตรดนตรีในประเทศไทย ยังไม่เคยมีการรวบรวม วิวัฒนาการด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยไว้เป็นระบบ มีเพียงงานวิจัยของ มาศสุภา สีสุกอง (2531) เท่านั้นที่เคยศึกษาเรื่องพัฒนาการ ของการศึกษาวิชาซิทอนตรีไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งพบข้อมูลสำคัญใน มิติขององค์ความรู้ในการสืบทอดทักษะวิชาซิทอนตรีไทยเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ เป็นประโยชน์อย่างมากในการเป็นแบบอย่างสำหรับยุคสมัยก่อน นอกจากนี้งานวิจัย ฉบับอื่นจะเน้นการศึกษาในมิติของวิชาซิท และการสืบทอดองค์ความรู้เป็นหลัก ในวิชาการด้านดนตรีไทยมักจะเขียนกันในเชิงประวัติศาสตร์วรรณคดีดนตรีไทย โดยมุ่งเน้นเรื่องประวัติวิวัฒนาการของเครื่องดนตรีไทย การผสมวง เพลงสังคีตลักษณะ และคีตกวี รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีดนตรีไทย (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2557) ดนตรีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของประเทศไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมไทย ที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยที่บรรพบุรุษได้สร้างขึ้น รักษา และพัฒนามาถึงปัจจุบัน ดนตรีไทยและเพลงไทยยังเป็นสิ่งที่สะท้อนความละเอียดของคนไทยยิ่งกว่า วัฒนธรรมในด้านอื่น ๆ การรู้จักดนตรีไทยย่อมเป็นการรู้จักความประณีตของ บรรพบุรุษได้เป็นอย่างดี และจะช่วยให้ตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นไทย อย่างน่าชื่นชม (เทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ, 2534)

“จะเข้” เป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ของไทยที่นิยมบรรเลงกันมากใน สมัยอดีต มีเสียงไพเราะและมีวิธีการบรรเลงที่อิสระ ทำให้เกิดเสียงที่มีเสน่ห์ มีลักษณะรูปร่างที่เป็นเอกลักษณ์ (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2542, น.34)

การบรรเลงจะเข้ เทคนิคการบรรเลงแต่ละบ้านแต่ละสำนักล้วนมี ความแตกต่างกันออกไป ทำให้บทเพลงนี้มีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก การบรรเลงก็จะมีเทคนิคที่แตกต่างและเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสำนัก แต่อย่างไร ก็ตามกลวิธีการบรรเลงต้องเกิดจากการฝึกฝนที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียม แบบโบราณ (ไพฑูรย์ ผ่านพงษ์, 2557, น.1) ดังที่คุณครูทองดี สุจริตกุล กล่าวว่

“การหัดดีดจะเข้เบื้องต้นต้องจัดทำนั่งให้ตีเสียก่อน การพันไม้ดีด การจับไม้ดีด การวางนิ้ว ทุกอย่างเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดีดจะเข้ขั้นนั้นได้ดี และมีท่าทางที่สวยงาม” (จริยา สันต์สวัสดิกุล, 2555, น.34)

จากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสเห็นการสอนดนตรีไทยในชุมนุมนักเรียนที่โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ พบว่าเด็กนักเรียนที่เรียนจะเข้มีพื้นฐานการบรรเลงจะเข้ที่ยังไม่ถูกต้องตามหลักวิธีการบรรเลงจะเข้ และมีนักเรียนที่สนใจจะเรียน แต่ครูผู้สอนไม่ถนัดการดีดจะเข้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ โดยได้นำแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยและพัฒนาการจัดการฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อสร้างพื้นฐานทักษะการบรรเลงจะเข้แก่นักเรียนครอบคลุมทักษะการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ท่านั่ง การวางนิ้วมือ การดีดเข้า ดีดออก รวมถึงลักษณะของการบรรเลงแบบอื่น เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการการเรียนรู้และนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายของการเรียนการสอน ซึ่งการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยยังมุ่งหวังให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด ทักษะการฟัง และทักษะความจำ ซึ่งทักษะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และนำไปสู่การเรียนรู้ขั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก ชัยภูมิ จำนวน 15 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก ชัยภูมิ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนที่เล่นเครื่องดนตรีจะเข้าเป็นเครื่องมือเอก จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการ การถ่ายทอด เทคนิควิธีการบรรเลงจะเข้า และหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลง จะเข้าขั้นพื้นฐาน โดยใช้ข้อมูลสำคัญจากเอกสารงานวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ บุคคล ดังต่อไปนี้

- 1) คุณครูทองดี สุจริตกุล
- 2) ศาสตราจารย์ ดร.ข้ามคม พรประสิทธิ์
- 3) รองศาสตราจารย์ พิภพ สอนไย

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือ การฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลง จะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก ชัยภูมิ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก ชัยภูมิ

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลง จะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก ชัยภูมิ

การฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตร
ฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้
ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน
ชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียน
กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

1. ประสิทธิภาพของหลักสูตร
ฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้น
พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุม
ดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก
วิทยาลัย ชัยภูมิ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้
หลักสูตรการบรรเลงจะเข้ขั้น
พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุม
ดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก
วิทยาลัย ชัยภูมิ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.4)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การรวีไม้ดีด หมายถึง การดีดเข้า ดีดออก สลับกันเร็ว ๆ
2. การดีดเก็บ หมายถึง วิธีการบรรเลงทำนองเสียงให้มีพยางค์ถี่ขึ้นกว่า
เนื้อเพลงธรรมดา
3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก
วิทยาลัย ชัยภูมิ
4. เครื่องมือเอก หมายถึง เครื่องดนตรีที่ตนเองถนัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร คือ นักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก
วิทยาลัย ชัยภูมิ จำนวน 15 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนที่เล่นเครื่องดนตรีจะเข้าเป็นเครื่องมือเอก จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) กำหนดรูปแบบของหลักสูตรฝึกอบรมจะเข้าขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ มีส่วนประกอบดังนี้

1.1) หน้าปก

1.2) คำนำ

1.3) คำชี้แจง

1.4) เนื้อหา

1.5) แบบทดสอบ

2) ดำเนินการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้าขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ออกแบบจำนวน 5 แบบฝึก ดังนี้

แบบฝึกที่ 1 วิธีการนั่งบรรเลง การพันไม้ตีต และองค์ประกอบของจะเข้

แบบฝึกที่ 2 วิธีการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน (การใช้ไม้ตีต)

แบบฝึกที่ 3 ฝึกการรัวไม้ตีต เพลงลาวจ้อย สองชั้น

แบบฝึกที่ 4 ฝึกการตีตเก็บ เพลงนางนาค สองชั้น

แบบฝึกที่ 5 บรรเลง เพลงลาวดวงดอกไม้ สองชั้น

โดยแบบฝึกทั้ง 5 แบบฝึกนี้ใช้ฝึกเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 เพลงที่ใช้ในแบบฝึกเป็นเพลงที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดมากำหนดจึงเหมาะสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย และสามารถนำเด็กนักเรียนไปต่อยอดได้

3) นำหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาดนตรีนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขเบื้องต้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

4) นำหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ เมื่อเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง

5) เมื่อเสนอผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัย

2.2 แบบประเมินการปฏิบัติจะเข้

การสร้างแบบประเมินการปฏิบัติและการบรรเลงจะเข้เพลงที่กำหนด เพื่อวัดและประเมินผลด้านทักษะการบรรเลงจะเข้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาวิธีการประเมินผลจากหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบประเมินตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องและประสิทธิภาพตามหัวข้อที่กำหนดไว้ ดังจะปรากฏเห็นในเอกสารการประเมิน

3) นำแบบประเมินทักษะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบและนำมาข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบประเมินการปฏิบัติ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บของข้อมูลวิจัย

2.3 แบบประเมินแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบประเมินแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามเนื้อหาที่กำหนด เพื่อวัดและประเมินผลด้านความรู้ขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการประเมินผลจากหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบประเมินตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องตามหัวข้อที่กำหนดไว้ ดังจะปรากฏในเอกสารการประเมิน

3) นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบและนำมาข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบประเมินปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Per-test Post-test Design ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางการทดลองแบบ One Group Per-test Post-test Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
กลุ่มทดลอง	T_1	X	T_2

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนทดลอง (Per-test)

X หมายถึง การทดลองโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทยโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

T_2 หมายถึง การทดลองหลังทดลอง (Pos-test)

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.33)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

1) นำคะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียนหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ มาหาค่าเฉลี่ยและคิดเป็นร้อยละเทียบกับเกณฑ์ 80 ตัวแรก

2) นำคะแนนจากการทดสอบวัดทักษะการบรรเลงจะเข้หลังเรียน มาหาค่าเฉลี่ยและคิดเป็นร้อยละเทียบกับเกณฑ์ 80 ตัวหลัง

4.2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์โดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบวัดหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ โดยใช้สถิติ t - test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ โดยหลักสูตรมีองค์ประกอบ ดังนี้

แบบฝึกที่ 1 เรื่องวิธีการนั่งบรรเลง การพันไม้ตีด และองค์ประกอบของจะเข้

แบบฝึกที่ 2 เรื่องวิธีการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน (การใช้ไม้ตีด)

แบบฝึกที่ 3 เรื่องการฝึกการรัวไม้ตีด เพลงลาวจ้อย สองชั้น

แบบฝึกที่ 4 เรื่องการฝึกการตีดเก็บ เพลงนางนาค สองชั้น

แบบฝึกที่ 5 เรื่องการบรรเลง เพลงลาวดวงดอกไม้ สองชั้น

ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่าแบบฝึกทั้ง 5 แบบ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่าทุกรายการมีความสอดคล้องกัน

2. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปใช้ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ โดยสามารถนำเสนอผลวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผลคะแนนระหว่างเรียน

คนที่	คะแนนแบบฝึกระหว่างเรียน					รวมคะแนนแบบฝึก (100)
	แบบฝึกที่ 1 (20)	แบบฝึกที่ 2 (20)	แบบฝึกที่ 3 (20)	แบบฝึกที่ 4 (20)	แบบฝึกที่ 5 (20)	
1	16	16	12	13	13	70
2	17	18	12	13	14	74
3	16	17	14	14	15	76
4	17	17	13	13	14	74
5	18	18	14	14	15	79
รวม	84	86	65	67	71	373
\bar{x}	16.8	17.2	13	13.4	14.2	74.6
<i>S. D.</i>	0.84	0.84	1	0.55	0.84	4.07

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.44)

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของผลคะแนนระหว่างเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ จำนวน 5 แบบฝึก มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 74.6 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.07

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของคะแนนหลังเรียน

คนที่	คะแนนแบบฝึกหลังเรียน					รวมคะแนน แบบฝึก (100)
	แบบฝึกที่ 1 (20)	แบบฝึกที่ 2 (20)	แบบฝึกที่ 3 (20)	แบบฝึกที่ 4 (20)	แบบฝึกที่ 5 (20)	
1	19	20	15	16	16	86
2	20	19	15	15	16	85
3	20	19	16	16	16	87
4	19	19	16	16	17	87
5	20	20	17	17	18	92
รวม	98	97	79	80	83	437
\bar{X}	19.6	19.4	15.8	16	16.6	87.4
<i>S. D.</i>	0.55	0.55	0.71	0.71	0.89	3.41

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.45)

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนหลังเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ จำนวน 5 แบบฝึกมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 87.4 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.41

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ (E_1, E_2)

ประสิทธิภาพ	คะแนน	\bar{X}	<i>S. D.</i>	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	100	74.6	4.07	74.6
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	100	87.4	3.41	87.4

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.45)

จากตารางที่ 4 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ (E_1, E_2) ของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้มข้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน ชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ เท่ากับ 74.6/87.4 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้มข้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน ชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้มข้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน ชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ โดยสามารถนำเสนอผลวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของคะแนนก่อนเรียน

คนที่	คะแนนแบบฝึกก่อนเรียน					รวมคะแนน แบบฝึก (100)
	แบบฝึกที่ 1 (20)	แบบฝึกที่ 2 (20)	แบบฝึกที่ 3 (20)	แบบฝึกที่ 4 (20)	แบบฝึกที่ 5 (20)	
1	16	13	13	13	13	68
2	17	15	12	12	12	68
3	16	15	13	13	13	70
4	17	16	13	13	13	72
5	18	17	14	14	14	77
รวม	84	76	65	65	65	355
\bar{X}	16.8	15.2	13	13	13	71
S. D.	0.84	1.48	0.71	0.71	0.71	4.45

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.46)

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของคะแนนก่อนเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ จำนวน 5 แบบฝึก มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 71 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.45

ตารางที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ

คะแนนเฉลี่ย		\bar{X}	S.D.	df	t	Sig.
หลังเรียน	ก่อนเรียน					
87.4	71	-16.4	1.34	4	-27.33	.00

*มีนัยสำคัญ $p < .05$

(ที่มา : รัชพล ยังยิ่งทรัพย์, 2564, น.47)

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 71 คะแนน และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 87.4 คะแนน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ซึ่งจากการทดลองการใช้

หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้มข้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 71 คะแนน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.45 และคิดเป็นค่าร้อยละ เท่ากับ 71 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 87.4 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.41 และค่าร้อยละเท่ากับ 87.4 จะเห็นได้ว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่า คะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเกิดจากนักเรียนสามารถนำกลับไปทบทวน ฝึกฝนด้วยตนเอง และช่วยพัฒนา กระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และความจำ ประสิทธิภาพ เท่ากับ 74.6/87.4 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนดไว้ที่ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนที่สูงขึ้นเกิดจากการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่ลำดับขั้น ความง่าย-ยากเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับการใช้ชุดฝึกทักษะของ อินทนนท์ ดงเจริญ (2563) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกทักษะดนตรีตามแนวคิดของ ชูชุกี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง จังหวะฉิ่งและหน้าทับเพลงไทย ผลการวิจัย พบว่า ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 74.94/82.85 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทสรุป

การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้มข้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ในการสร้าง ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชมรมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ มีเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้มข้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยแบบฝึก 5 แบบฝึก การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า เครื่องมือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลง จะเข้มข้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ เท่ากับ 74.6/87.4 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 71 คะแนน และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 87.4 คะแนน

เอกสารอ้างอิง

- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ. (2534). พระราชดำรัส. ใน *งานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 22 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. ม.ป.พ.
- จรรยา สันต์สวัสดิกุล. (2555). บทสัมภาษณ์การหัดจะเข้ในแบบคุณครูทองดี สุจริตกุล ในปี พ.ศ. 2521. ใน *หนึ่งศตวรรษครูทองดี ศรีแผ่นดิน*. ม.ป.พ.
- เฉลิมศักดิ์ พิgulศรี. (2542). *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). โอเดียนสโตร์.
- ธนภัทร จันทรเจริญ. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สหธรรมิก.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2557). *การศึกษางานวิจัยดนตรีศึกษาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2554*. [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล].
- ไพฑูริย์ ผ่านพงษ์. (2557). *เทคนิคการบรรเลงจะเข้และวิธีการฝึกจะเข้เบื้องต้น กรณีศึกษาอาจารย์ศิวศิษฐ์ นิลสุวรรณ*. [ดนตรีนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- มาศสุภา สีสุกอง. (2531). *พัฒนาการของการศึกษาวิชาซึพดนตรีไทยในสมัยรัตนโกสินทร์*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- รัชพล ยังยิ่งทรัพย์. (2564). *กรอบแนวคิดการวิจัย [แผนภาพ]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยการดนตรี, สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา.
- _____. (2564). *ตารางการทดลองแบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้ง (The One Group Per-test Post-test Design)* [ตาราง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยการดนตรี, สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา.
- _____. (2564). *ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผลคะแนนระหว่างเรียน* [ตาราง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยการดนตรี, สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา.

_____. (2564). ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของคะแนน
หลังเรียน [ตาราง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัย
การดนตรี, สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา.

_____. (2564). ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้
ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษก
วิทยาลัย ชัยภูมิ (E_1, E_2) [ตาราง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา, วิทยาลัยการดนตรี, สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา.

_____. (2564). ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของคะแนน
ก่อนเรียน [ตาราง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา,
วิทยาลัยการดนตรี, สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา.

_____. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบรรเลงจะเข้ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน
ชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ชัยภูมิ [ตาราง].
มหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, วิทยาลัยการดนตรี, สาขา
วิชาดนตรีไทยศึกษา.

อินทนนท์ ดงเจริญ. (2563). ชุดฝึกทักษะดนตรีตามแนวคิดของซูซูกิ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง จังหวะฉิ่งและหน้าทับเพลงไทย. [บัณฑิตนิพนธ์
ครุศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].